

[Bjørn Elmquist]

pende for, at vi nu i Danmark skulle komme i gang med transplantationer. Det er ikke det, der har været det afgørende moment i vores gruppe for nu at indføre hjernedøds-kriteriet i Danmark.

Det eneafgørende for os har været, at vi mener, det kan gøres under trygge former og fuldt forsvarligt.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Det er blot et spørgsmål til hr. Bjørn Elmquist: Jeg forstår simpelt hen ikke hr. Bjørn Elmquists udtalelse om, at man ikke tvinger nogen til at tage stilling på andres vegne, medmindre vi tvinger personalet på hospitalet.

Det kan jo så være rimeligt nok – det har jeg ikke sagt noget om – men jeg ønsker bare, vi skal gøre os klart, at de tager stilling til, at der ikke skal spørges, for i samme øjeblik man har spurgt, tager man stilling.

Noget af det, der gør alle disse etiske spørgsmål og nye problemer, vi står over for, så forbi-stret svære, er, at vi ikke kan flytte hen i byen »Neutral« – ligegyldigt hvad vi gør, vælger vi.

Det kan have sin rimelige grund at sige, at de, der så i givet fald tager stilling til et nej, for det må jo være til et nej, er personalet på sygehuset, som siger: Her skal ikke spørges. Det er i og for sig ikke nogen dårlig holdning, hvis en familie er i panik og situationen er forfærdelig, hvor det kan være ualmindelig taktløst. Men igen er der altså nogen, der tager stilling. Det skal vi bare lige huske.

I øvrigt glemte jeg før at gøre opmærksom på, at flertallet i SF naturligvis vil anbefale, at man stemmer for ændringsforslag nr. 8 – det, der er fremsat af fru Elsebeth Kock-Petersen – hvis de foregående ændringsforslag fra Socialistisk Folkeparti falder.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Jeg tror, fru Margrete Auken har misforstået lidt, hvad jeg har sagt, eller også har jeg udtalt mig uklart. Selvfølgelig skal sundhedspersonalet som foreskrevet rette henvendelse til den eller de nærmest pårørende – eller nærmeste – hvis der ikke foreligger nogen klar tilkendegivelse fra den person, som ligger og er erklæret hjernedød.

Men det, jeg mente at kunne give udtryk for, var, at den nærmeste ikke behøver at sige ja eller nej. Der er ingen pligt til at sige: Det synes jeg I skal gøre, eller det synes jeg ikke I skal gøre. Og hvis der ikke kommer nogen tilkendegivelse i så henseende fra den eller de nærmeste, bliver der ingen transplantation. Jeg ved ikke, om man er flyttet ind i byen »Neutral« af den årsag, men så har vedkommende ikke taget nogen stilling, og så bliver der ikke transplanteret.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Også når man ikke tager stilling, tager man stilling, for så bliver det et nej. Det skal vi være klar over, og det er glimrende. Det ligger altså i flertallets holdning hos os, at den, der ikke udtrykkelig siger ja, har sagt nej. Men vi skal være klar over, at når vi overlader en spørgeproces til pårørende, hvis ikke der foreligger en tilkendegivelse inden, er det ikke fair at sige, at vi fratager familien at skulle tage stilling, for hvis de ikke siger noget, er det jo et nej. En tredje mulighed findes ikke – man kan jo ikke sige »mjøh« til det; det er et enten-eller. Derfor synes jeg, vi skal være ærlige over for det. Det er i og for sig ikke nogen bebrejdelse; jeg er bare ked af, at hr. Bjørn Elmquist her indfører et begreb, som om man kan undgå at tage stilling i den situation.

Det lader sig ikke gøre, og vi kan ikke lovgive om, at det skulle kunne lade sig gøre, sådan som det er nu.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Hr. Bjørn Elmquist for en kort bemærkning. Og det må nok være den sidste i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (V):

Ja, for det kan jo godt være, det er et spørgsmål om at ville forstå hinanden. Man kan sige ja eller nej, eller man kan lade være med at svare, og det indebærer så, at der ikke kan transplanteres, men den beslutning har man så ikke truffet på vedkommendes vegne, og man har heller ikke følt sig sikker på, hvad der skulle ske, og vedkommende, som ligger hjernedød, har heller aldrig tilkendegivet noget i nogen retning. Sådan er situationen. Herinde kan vi også stemme ja, nej eller stemmer ikke, eller også kan vi helt blive borte fra folketings-salen.